

Generální finanční ředitelství

Lazarská 15/7, 117 22 Praha 1

GFR06804917
ESS

Sekce právní

č. j. 67263/17/7700-30131-010125

Všem finančním úřadům, vč. Specializovaného finančního úřadu
Odvolacímu finančnímu ředitelství

Zasláno pouze elektronicky

Metodický pokyn k problematice mezinárodní pomoci při vymáhání některých finančních pohledávek ve vztahu k tuzemskému a zahraničnímu insolvenčnímu řízení

1/ Obecná část k insolvenčnímu řízení s evropským mezinárodním prvkem

Dne 26. června 2017 vstoupilo v platnost Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2015/848, ze dne 20. května 2015, o insolvenčním řízení (dále jen „nařízení“). Toto nařízení tvoří základní rámec právní úpravy, jež zajišťuje možnost uplatnění pohledávek věřitelů v insolvenčním řízení s evropským mezinárodním prvkem, vedeném v některém z členských států EU s výjimkou Dánska, které není nařízením vázáno. Nařízení je bezprostředně použitelné s přímým účinkem pro vnitrostátní subjekty soukromého i veřejného práva.

Řízení dle nařízení má charakter řízení kolektivního, včetně předběžných řízení, která jsou založena na právu upravujícím úpadek a ve kterých, za účelem záchrany, úpravy dluhu, reorganizace nebo likvidace. Nařízení se vztahuje na řízení, v nichž:

- a) je dlužník zcela nebo zčásti zbaven dispozičních oprávnění ke svému majetku a je jmenován insolvenční správce,
- b) jsou majetek a záležitosti dlužníka pod kontrolou či dohledem soudu, nebo
- c) je soudem nebo na základě zákona přiznáno dočasné přerušení řízení na vymáhání individuálních nároků s cílem umožnit jednání mezi dlužníkem a jeho věřiteli za předpokladu, že dané řízení, v jehož rámci bylo přerušení přiznáno, zajistí vhodná opatření na ochranu věřitelů obecně a je předběžným řízením k některému z řízení uvedených pod výše uvedenými písmeny a) nebo b), nepodaří-li se dosáhnout dohody.

Nařízení se nevztahuje na výše uvedená řízení týkající se majetku pojišťoven, úvěrových institucí, investičních podniků a dalších institucí a podniků v rozsahu, v jakém se na ně vztahuje směrnice 2001/24/ES, nebo subjektů kolektivního investování. Režimu nařízení je podřízeno zejména určení mezinárodní příslušnosti k zahájení insolvenčního řízení. Nařízení určuje stát, jehož soudy nebo jiné příslušné orgány (dále jen „soud“) jsou oprávněny zahájit řízení, avšak místní a věcná příslušnost je vždy upravena ve vnitrostátním právním řádu a nelze ji vyloučit dohodou.

K zahájení insolvenčního řízení dle čl. 3 odst. 1 nařízení jsou příslušné soudy toho členského státu, na jehož území jsou soustředěny hlavní zájmy dlužníka. V daném čase a místě může existovat pouze jedno místo, kde jsou soustředěny dlužníkovy hlavní zájmy, a z toho důvodu

existuje jen jeden soud příslušný zahájit hlavní insolvenční řízení ve smyslu čl. 3 odst. 1 nařízení. Soud, u něhož byl podán návrh na zahájení insolvenčního řízení, pak z vlastního podnětu přezkoumá, zda je příslušný podle čl. 3 nařízení a v rozhodnutí o zahájení insolvenčního řízení uvede důvody, na nichž zakládá svou příslušnost. Dlužník či kterýkoliv z věřitelů pak mohou u soudu napadnout rozhodnutí o zahájení hlavního insolvenčního řízení z důvodu mezinárodní příslušnosti. Rozhodnutí o zahájení hlavního insolvenčního řízení můžou napadnout i jiné osoby než dlužník či věřitelé a toto rozhodnutí může být napadeno i z jiných důvodů než pro nedostatek mezinárodní příslušnosti soudu, pokud tak stanoví vnitrostátní právo. Stejně tak nařízení upravuje příslušnost soudu k projednání žalob přímo vyplývajících z insolvenčního řízení a úzce s ním souvisejících (viz čl. 6 nařízení).

Pokud je v členském státě již zahájeno hlavní insolvenční řízení, je nutné návrh na zahájení řízení v jiném členském státě zamítnout, nejsou-li splněny podmínky pro zahájení vedlejšího insolvenčního řízení. Článek 3 odst. 2 nařízení stanoví, že pokud jsou hlavní zájmy dlužníka soustředěny na území některého členského státu, jsou soudy jiného členského státu příslušné k zahájení insolvenčního řízení proti tomuto dlužníkovi pouze tehdy, pokud má dlužník na území tohoto členského státu provozovnu. Takové řízení se zahájením hlavního insolvenčního řízení stává vedlejším insolvenčním řízením (sekundárním) a místní insolvenční správce se zahájením hlavního insolvenčního řízení stává vedlejším insolvenčním správcem. Účinky tohoto řízení jsou omezeny na majetek, který se nachází na území tohoto členského státu. Teritoriálně omezené insolvenční řízení může být zahájeno i před zahájením hlavního insolvenčního řízení, avšak pouze za podmínek dle čl. 3 odst. 4 nařízení. Provozovnou se dle čl. 2 bodu 10) nařízení rozumí jakékoliv provozní místo, kde dlužník vykonává nebo po dobu tří měsíců před podáním návrhu na zahájení hlavního insolvenčního řízení vykonával nikoli přechodnou hospodářskou činnost za pomoci lidských zdrojů a majetku. Pouhá existence jednotlivých majetkových hodnot nebo bankovních účtů požadavky na provozovnu ve smyslu nařízení v zásadě nesplňuje. Stejně tak nelze dovodit, že dlužník má v určitém státě provozovnu, na základě skutečnosti, že je v tomto státě činný např. jako jednatel společnosti s ručením omezeným (viz rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR, sp. zn. 29 Odo 164/2006 z 31. 1. 2008).

Jak v rámci hlavního, tak v rámci vedlejšího insolvenčního řízení je ustanoven insolvenční správce. Vztah těchto správců je řízen principem kooperace, kdy tito správci navzájem spolupracují v rozsahu, v jakém je tato spolupráce slučitelná s pravidly platnými pro každé z těchto řízení. Tato spolupráce může mít jakoukoliv formu a spočívá zejména ve sdělování si informací [čl. 41 odst. 2 písm. a) nařízení], zkoumání možnosti restrukturalizace dlužníka [čl. 41 odst. 2 písm. b) nařízení] nebo v koordinaci zpeněžení nebo vypořádání majetku a záležitostí dlužníka [čl. 41 odst. 2 písm. c) nařízení]. Tato spolupráce se použije přiměřeně i na situace, kdy v hlavním či vedlejším insolvenčním řízení nebo v některém z místních insolvenčních řízení, která jsou vedena proti témuž dlužníkovi a probíhají současně, dlužníkovi zůstávají dispoziční oprávnění k jeho majetku. Nařízení předpokládá, že pravomoci jednotlivých insolvenčních správců vyplývají z práva státu, ve kterém byli tito správci ustaveni do funkce, přičemž v případě vedlejšího insolvenčního řízení mohou existovat určité výjimky (viz např. čl. 46 a 47 nařízení), přičemž insolvenční správce musí při výkonu svých pravomocí jednat v souladu s právem členského státu, na jehož území zamýšlí jednat, zejména v případě zpeněžení majetku. Oprávnění jednat insolvenční správce dokládá ověřenou kopií originálu rozhodnutí o jeho jmenování do funkce nebo jiným osvědčením vydaným příslušným soudem.

Nestanoví-li nařízení jinak, upravuje průběh insolvenčního řízení a jeho účinky kolizní norma, na kterou nařízení odkazuje, a to zejména v čl. 7, pokud jde o určení pravidla pro jednotný insolvenční status. Insolvenční status zahrnuje podmínky pro zahájení řízení, jeho vedení a skončení. Obecně platí, že právem rozhodným pro insolvenční řízení je právo toho členského státu, na jehož území bylo toto řízení zahájeno (lex loci concursus). Tato úprava

fakticky vylučuje aplikaci zákona č.91/2012 Sb., o mezinárodním právu soukromém, ve znění pozdějších předpisů.

Článek 19 nařízení stanoví, že rozhodnutí o zahájení insolvenčního řízení učiněné soudem členského státu, který je příslušný podle čl. 3, je uznáváno ve všech ostatních členských státech, a to od okamžiku, kdy nabude účinnosti ve státě, který řízení zahájil. Vznik účinků spojených se zahájením insolvenčního řízení není podmíněn aktem uznání a pro jejich přiznání se nevyžaduje vzájemnost. Podmínkou pro vznik účinků, jež jsou předvídaný v čl. 19 nařízení, je však schopnost rozhodnutí vyvolat účinky na území státu, kde bylo takové rozhodnutí vydáno, rozhodnutí musí být v souladu s právem tohoto státu (*lex loci concursus*), nicméně členské státy nejsou oprávněny k přezkumu tohoto rozhodnutí. Automatické uznávání rozhodnutí platí i v případě, že insolvenční řízení není možné zahájit proti dlužníku tohoto typu v jiném členském státě. Uznání insolvenčního řízení dle čl. 3 odst. 1 nařízení nevylučuje zahájení vedlejšího insolvenčního řízení v jiném členském státě podle čl. 3 odst. 2 nařízení. Dle čl. 20 nařízení má rozhodnutí o zahájení insolvenčního řízení podle čl. 3 odst. 1 bez dalších formálních požadavků v kterémkoliv jiném členském státě stejné účinky jako podle práva státu, který řízení zahájil, pokud nařízení nestanoví jinak. To platí do té doby, než dojde v tomto jiném státě k zahájení vedlejšího insolvenčního řízení podle čl. 3 odst. 2 nařízení. Vedlejší insolvenční řízení se dále řídí právem státu, který toto řízení zahájil. Dle čl. 32 nařízení se uznávají i další rozhodnutí týkající se průběhu a skončení insolvenčního řízení vydaná soudem, jehož rozhodnutí se uznává dle čl. 19 nařízení.

Princip automatického uznávání rozhodnutí dle čl. 19 nařízení nic nemění na tom, že dle čl. 24 odst. 1 nařízení mají členské státy povinnost na svém území vytvořit a vést jeden či více rejstříků, ve kterých zveřejní informace týkající se insolvenčního řízení, přičemž tyto informace by měly být zveřejňovány co nejdříve po zahájení daných řízení. Insolvenční správce nebo dlužník s dispozičními oprávněními pak může požádat, aby bylo oznámení o zahájení insolvenčního řízení a případně i rozhodnutí o jmenování insolvenčního správce zveřejněno v jiném členském státě, kde se nachází provozovna dlužníka, v souladu s pravidly pro zveřejňování platnými v daném členském státě. Insolvenční správce nebo dlužník s dispozičními oprávněními může požádat o zveřejnění výše uvedených informací v kterémkoliv jiném členském státě, v souladu s pravidly pro zveřejňování platnými v dotčeném členském státě, pokud to považuje za nezbytné.

Věřitel, jemuž se po zahájení hlavního insolvenčního řízení podle čl. 3 odst. 1 nařízení podaří dosáhnout jakýmkoli způsobem, zejména výkonem rozhodnutí (exekucí), úplného nebo částečného uspokojení své pohledávky z dlužníkovy majetku nacházejícího se na území jiného členského státu, musí vydat insolvenčnímu správci podstaty vše, co takto nabyt. Zahájením insolvenčního řízení však nejsou dotčena věcná práva věřitelů nebo třetích osob, pokud jde o hmotný nebo nehmotný, movitý nebo nemovitý, individuálně nebo genericky určený majetek, který patří dlužníkovi a nachází se v okamžiku zahájení řízení na území jiného členského státu. Nedotčena tak zůstávají mimo jiné práva na uspokojení ze zajištění, práva na vydání věci apod. Zahájením insolvenčního řízení proti kupujícímu určité věci není dotčeno právo prodávajícího založené na výhradě vlastnictví, pokud se v okamžiku zahájení řízení věc nacházela na území jiného členského státu než státu, v němž došlo k zahájení řízení.

Každý věřitel, který má své bydliště, obvyklé místo pobytu nebo sídlo ve státě EU, má právo přihlásit své pohledávky v kterémkoliv z insolvenčních řízení, která na území EU probíhají. Konkrétní okruh věřitelů, na které se vztahuje právní úprava nařízení, určuje nikoli nařízení samotné, nýbrž (v souladu s postupem dle čl. 7 nařízení, případně dalších) právo rozhodné, jež definuje, co se rozumí bydlištěm, obvyklým místem pobytu či sídlem věřitele. O skutečnosti, že bylo zahájeno insolvenční řízení v jednom členském státě, je dle čl. 54 nařízení soud, který jej prohlásil, anebo insolvenční správce, povinen neprodleně vyrozumět známé zahraniční věřitele. Věřitelé musí být takto uvědomeni o lhůtách (zejména o lhůtě

k přihlášení pohledávek), důsledcích jejich nedodržení, o tom, u koho je možno pohledávky přihlašovat a o veškerých jiných stanovených opatřeních. Zásadní náležitostí oznámení musí být též informace o tom, zda jsou věřitelé přednostních pohledávek či pohledávek zajištěných věcnými právy povinni tyto pohledávky přihlásit k příslušnému orgánu. Individuální oznámení se zpracovává v úředním jazyce nebo v jednom z úředních jazyků státu, kde bylo insolvenční řízení zahájeno nebo v jiném jazyce, který daný stát označil za přijatelný v souladu s čl. 55 odst. 5 nařízení.

Pravidla pro přihlašování, přezkoumání a přiznávání pohledávek jsou dle čl. 7 odst. 2 písm. h) nařízení obsahem právního předpisu státu, na jehož území bylo insolvenční řízení zahájeno (lex loci concursus). Každý zahraniční věřitel může svou pohledávku přihlásit na standardním formuláři, přičemž „Přihláška pohledávky“ má záhlaví ve všech úředních jazycích členských států Evropské unie. Pohledávky lze přihlašovat v kterémkoliv jazyce členských států Evropské unie, ale soud, insolvenční správce nebo dlužník s dispozičními oprávněními mohou od věřitele požadovat poskytnutí překladu do úředního jazyka státu, který řízení zahájil, nebo pokud má tento členský stát více úředních jazyků, do úředního jazyka nebo jednoho z úředních jazyků místa, kde bylo insolvenční řízení zahájeno, nebo do jiného jazyka, který daný členský stát označil za přijatelný. Pořízení dodatečného překladu (na náklady věřitele) nemá vliv na účinky spojené s podáním původní přihlášky.

Ve standardním formuláři musí být uvedeny informace uvedené v čl. 55 odst. 2 a 3 nařízení (1. *identifikace zahraničního věřitele*; 2. *výše pohledávky s rozlišením jistiny a případných úroků a den jejího vzniku, případně den její splatnosti*; 3. *úroková sazba, její upřesnění a období uplatňování úroku, je-li uplatňován*; 4. *výše nákladů vzniklých v souvislosti s vymáháním pohledávky před zahájením řízení a údaje o nich, jsou-li uplatňovány*; 5. *povaha pohledávky*; 6. *zda je uplatňováno přednostní pořadí pohledávky a důvod pro jeho uplatňování*; 7. *zda je u pohledávky uplatňováno věcné zajištění nebo výhrada vlastnictví, případně na jaký majetek se vztahují zástavní nároky - den, kdy bylo zajištění poskytnuto, a registrační číslo, bylo-li zajištění zapsáno do rejstříku*; a 8. *zda je uplatňováno započtení, případně výše vzájemných pohledávek ke dni zahájení insolvenčního řízení – den jejich vzniku a částka po uplatňovaném započtení*) a měly by být připojeny kopie případných podkladů. Věřitel může přihlásit svou pohledávku i jinak než na standardním formuláři, ale toto přihlášení musí obsahovat informace uvedené v čl. 55 odst. 2 nařízení. Pohledávky se přihlašují ve lhůtě, kterou stanoví právo státu, který řízení zahájil, přičemž v případě zahraničního věřitele nesmí tato lhůta činit méně než 30 dní od zveřejnění oznámení o zahájení insolvenčního řízení v insolvenčním rejstříku státu, který řízení zahájil. Soud, insolvenční správce nebo dlužník s dispozičními oprávněními poskytne věřiteli příležitost předložit další důkazy o existenci a výši pohledávky přihlášené v souladu s čl. 55 nařízením, pokud má o ní pochybnosti.

2/ Vyřizování zahraniční žádosti o vymáhání pohledávky správcem daně v tuzemsku v případě, kdy došlo k zahájení insolvenčního řízení v ČR

Při poskytování mezinárodní pomoci v tuzemsku podle zákona č. 471/2011 Sb., o mezinárodní pomoci při vymáhání některých finančních pohledávek (dále jen „zákon č. 471/2011 Sb.“), na žádost o vymáhání finanční pohledávky z jiného státu může při souběhu s insolvenčním řízením v zásadě dojít ke dvěma základním situacím vyžadujícím odlišný postup pověřeného správce daně v ČR.

a) Insolvenční řízení v tuzemsku bylo zahájeno dříve, než pověřený správce daně zahájil vymáhání zahraniční pohledávky

Je-li pověřeným tuzemským správcem daně zjištěno, že s daňovým subjektem bylo v ČR zahájeno insolvenční řízení ještě před vydáním exekučního příkazu k vymožení finanční pohledávky jiného státu, postupuje správce daně v souladu s ust. § 109 odst. 1 písm. c)

zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "insolvenční zákon") a ust. § 243 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, v platném znění (dále jen „daňový řád“) a neprodleně informuje Generální finanční ředitelství o této skutečnosti (viz § 10 zákona č. 471/2011 Sb.).

Pověřený správce daně v příslušné části standardního formuláře žádosti o vymáhání sdělí Generálnímu finančnímu ředitelství, že pohledávku nelze vymáhat a uvede základní údaje o příslušném insolvenčním řízení:

- datum zahájení insolvenčního řízení,
- spisovou značku, pod kterou je insolvenční řízení vedeno,
- označení insolvenčního soudu a insolvenčního správce,
- stav řízení a internetový odkaz - link na záznam předmětného řízení v insolvenčním rejstříku.

Správce daně dále uvede, že pohledávku, jež je předmětem žádosti o vymáhání jiného státu, je dožadující orgán v souladu s ust. čl. 53 nařízení oprávněn přihlásit do insolvenčního řízení. V případě, že insolvenční soud osvědčil úpadek dlužníka, popř. rozhodl i o způsobu jeho řešení, správce daně současně požádá i o ukončení případu mezinárodní pomoci.

Aby bylo zajištěno, že dožadující orgán zahraniční daňové správy bude insolvenčním soudem řádně a včas informován o zahájeném insolvenčním řízení v ČR, správce daně úředním sdělením upozorní příslušný insolvenční soud na to, že je mu známo, že dotčený daňový subjekt má splatné a neuhrazené závazky vůči dožadujícímu orgánu zahraniční daňové správy. Ve sdělení uvede konkrétní adresu dožadujícího zahraničního správce daně podle dotčené žádosti o vymáhání pohledávky a v souladu s čl. 54 nařízení a dle ust. § 430 insolvenčního zákona požádá insolvenční soud o vyzoomění známého zahraničního věřitele o zahájeném insolvenčním řízení a o zaslání výzvy k podání přihlášky pohledávek. V případě, že zahraniční orgán je ze země, na kterou se nařízení nevztahuje (státy, jež nejsou členy EU a Dánsko), správce daně insolvenční soud ve smyslu tohoto nařízení upozorňovat nebude.

b) Insolvenční řízení v tuzemsku bylo zahájeno až poté, co správce daně vydal exekuční příkaz k vymožení zahraniční pohledávky

Je-li pověřeným tuzemským správcem daně zjištěno, že po vydání exekučního příkazu k vymáhání finanční pohledávky jiného státu bylo s daňovým subjektem zahájeno v ČR insolvenční řízení, postupuje v souladu s ust. § 109 odst. 1 písm. c) insolvenčního zákona (účinky s tím spojené nastávají od okamžiku zveřejnění vyhlášky v insolvenčním rejstříku) v návaznosti na ust. § 243 odst. 1 daňového řádu a ustanovení daňového řádu upravující daňovou exekuci:

- odloží podle ust. § 181 odst. 1 daňového řádu do doby, než soud rozhodne o insolvenčním návrhu – buď podle ust. § 142 insolvenčního zákona (návrh odmítne či zamítne nebo řízení zastaví) nebo podle ust. 136 insolvenčního zákona vydá rozhodnutí o úpadku.
- zastaví podle ust. § 181 odst. 2 písm. i) daňového řádu v případě, kdy insolvenční soud o úpadku již rozhodl (ust. § 136 insolvenčního zákona).

Pokud soud o insolvenčním návrhu rozhodne v režimu ust. § 142 insolvenčního zákona a následně dojde k ukončení insolvenčního řízení, lze v odložené exekuci dále pokračovat standardním způsobem v režimu daňového řádu (§ 181 odst. 1 daňového řádu). V zásadě se tak děje od okamžiku zveřejnění rozhodnutí insolvenčního soudu (prvostupňového) v insolvenčním rejstříku, s výjimkou případu, kdy soud v daném rozhodnutí posunul zánik účinků spojených se zahájením insolvenčního řízení až na den nabytí právní moci daného rozhodnutí.

Pověřený správce daně bez odkladu informuje o provedených úkonech Generálního finančního ředitelství v příslušné části standardního formuláře žádosti o vymáhání (viz § 10 zákona č. 471/2011 Sb.) obdobným způsobem jako v předchozím případě písm. A).

Dále je třeba připomenout, že ode dne účinnosti rozhodnutí o úpadku nevzniká k daňové pohledávce, která není pohledávkou za majetkovou podstatou, úrok z prodlení (viz ust. § 243 odst. 3 daňového řádu). To podle § 2 zákona č. 471/2011 Sb. platí i v případě mezinárodní pomoci při vymáhání a správcem daně bude v takovém případě úrok z prodlení podle § 22 zákona č. 471/2011 Sb. stanoven ode dne obdržení žádosti o vymáhání do dne přede dnem účinnosti rozhodnutí o úpadku.

3/ Součinnost dožadujícího správce daně v tuzemsku při vyřizování jeho žádosti o vymáhání pohledávky v zahraničí v případě, kdy bylo zahájeno insolvenční řízení na území jiného členského státu EU s výjimkou Dánska

Také při dožádání mezinárodní pomoci při vymáhání tuzemské finanční pohledávky v jiném státě může v zásadě dojít ke dvěma základním situacím, které vyžadují odlišný postup při součinnosti dožadujícího správce daně v tuzemsku a jeho dožádaného protějšku v zahraničí.

a) Dožádaný správce daně v zahraničí v důsledku zahájení insolvenčního řízení na svém území (v zahraničí) neposkytuje pomoc při vymáhání dožádané tuzemské pohledávky

Pokud je dožadující správce daně v tuzemsku informován prostřednictvím Generálního finančního ředitelství příslušným orgánem zahraniční daňové správy o tom, že dožádanou finanční pohledávku nelze vymoci, neboť bylo s dotčeným daňovým subjektem zahájeno na území dožádaného členského státu EU insolvenční řízení, dožadující správce daně v ČR potvrdí do příslušné části standardního formuláře žádosti o vymáhání ukončení případu, zašle jej Generálnímu finančnímu ředitelství a na základě čl. 53 až 55 nařízení a informací od příslušného orgánu zahraniční daňové správy přihlásí finanční pohledávku za daňovým subjektem do tohoto řízení. Přitom platí, že do insolvenčního řízení v zahraničí mohou být přihlášeny všechny pohledávky, které tuzemský správce daně eviduje za daňovým subjektem, bez ohledu na to, zda v daném případě byly předmětem žádosti o mezinárodní pomoc při vymáhání.

b) Dožádaný správce daně v zahraničí v rámci poskytování mezinárodní pomoci při vymáhání pohledávek přihlásí tuzemskou pohledávku do insolvenčního řízení, prohlášeném na svém území (v zahraničí)

Jestliže dožádaný orgán jiného státu sdělí, že dožádanou tuzemskou pohledávku do insolvenčního řízení zahájeného na jeho území v rámci poskytování mezinárodní pomoci přihlásí (popř. již přihlásil), dožadující správce daně to akceptuje a zbývající část pohledávky za dlužníkem, jež nebyla předmětem žádosti o vymáhání, přihlásí do tohoto řízení svým jménem v souladu s čl. 53 - 55 nařízení a informacemi dožádaného orgánu jiného státu. Současně poskytne dožádanému orgánu jiného státu prostřednictvím Generálního finančního ředitelství veškerou součinnost, kterou dožádaný orgán jiného státu bude pro účely jednání týkajících se původně dožádané tuzemské finanční pohledávky k vymáhání pro účely insolvenčního řízení vyžadovat. Tato součinnost se může týkat např. odůvodnění a doložení přihlášeného nároku v insolvenčním řízení, zmocnění pro zahraničního správce daně k jednání o rozsahu uspokojení přihlášeného nároku a souhlasu s případnou pouze částečnou úhradou nároku, nebo souhlasu s částečným či úplným odpuštěním nároku zahraničním správcem daně v rámci řízení. Předmětem součinnosti může být požadavek na poskytnutí informací týkajících se hmotně právní či procesně právní daňové úpravy platné v České republice v konkrétních otázkách, které se dotýkají tuzemského nároku.

4/ Součinnost dožadujícího správce daně v tuzemsku při vyřizování jeho žádosti o vymáhání pohledávky v zahraničí v případě, kdy bylo zahájeno insolvenční řízení na území ČR

Pokud dožadující správce daně v tuzemsku zjistí, že s dotčeným daňovým subjektem, který je předmětem dožádání mezinárodní pomoci při vymáhání finanční pohledávky v zahraničí, bylo na území ČR zahájeno insolvenční řízení, postupuje v souladu s ust. § 109 odst. 1 písm. c) insolvenčního zákona v návaznosti na ust. § 243 odst. 1 daňového řádu a neprodleně o tom informuje v příslušné části standardního formuláře žádosti o vymáhání prostřednictvím Generálního finančního ředitelství dožádaný orgán v zahraničí (viz § 10 zákona č. 471/2011 Sb.) a zároveň jej požádá o přerušování vymáhání do doby, než soud projedná insolvenční návrh a rozhodne o něm.

V případě, kdy insolvenční soud rozhodne o tomto návrhu v režimu ust. § 136 insolvenčního zákona (rozhodne o úpadku), dožadující správce daně vezme svou žádost o vymáhání pohledávky zpět a tuto pohledávku uplatní standardním způsobem v insolvenčním řízení. Pokud však insolvenční soud rozhodne o insolvenčním návrhu jinak (v režimu ust. § 142 insolvenčního zákona) a následně dojde k ukončení insolvenčního řízení, dožadující správce daně sdělí - prostřednictvím GFŘ - dožádanému orgánu, že již pominuly důvody k odložení vymáhání pohledávky a je tedy možno ve vymáhání dále pokračovat.

Tento metodický pokyn nahrazuje v plném rozsahu stávající metodickou pomůcku k problematice mezinárodní pomoci při vymáhání některých finančních pohledávek ve vztahu k tuzemskému a zahraničnímu insolvenčnímu řízení, vydanou Generálním finančním ředitelstvím dne 6. 6. 2012 pod č. j. 18178/12-2330-013511.

JUDr. Eva Kostolanská
ředitel sekce
v zastoupení:

Ing. Mgr. Radim Patočka
ředitel odboru